

I Ogólnopolska Konferencja Instrumentologiczna
Pałac Ostromecko, 11-13 września 2017
Siedziba Kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego

I Ogólnopolska Konferencja Instrumentologiczna to wydarzenie mające na celu uchwycenie współczesnego stanu wiedzy o instrumentach muzycznych w Polsce poprzez prezentację dorobku środowisk badawczych, omówienie potrzeb i problemów poszczególnych dyscyplin, wyznaczenie kierunku dalszych badań oraz utworzenie siatki istotnych dla współpracy kontaktów. Będzie to pierwsza ogólnopolska platforma dla wymiany wiedzy i doświadczeń osób zajmujących się instrumentarium muzycznym w różnych dziedzinach nauki, sztuki, muzealnictwa, konserwacji zabytków, edukacji i animacji kultury.

Organizatorami wydarzenia są: Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy, Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Instytut Muzyki i Tańca oraz Stowarzyszenie Polskich Stroicieli Fortepianów. Radę naukową Konferencji tworzą wybitni polscy instrumentolodzy: profesor emeritus dr hab. Benjamin Vogel oraz prof. dr hab. Zbigniew J. Przerembski. Konferencja odbędzie się w siedzibie jednej z największych polskich kolekcji zabytkowych fortepianów im. Andrzeja Szwalbego w Ostromecku.

Podczas trzydniowego spotkania odbędą się wykłady, prezentacje, dyskusje i koncerty, ze szczególnym uwzględnieniem wykonawstwa na instrumentach historycznych. Przewidziana jest część teoretyczna w formie referatów, omówienie problemów wykonawczych, demonstracje możliwości zabytkowych instrumentów oraz koncerty uznanych artystów. Zapis wykładów i koncertów zostanie udostępniony na stronie największej cyfrowej kolekcji instrumentów muzycznych w Polsce www.instrumenty.edu.pl, stworzonej przez Instytut Muzyki i Tańca.

Udział w I Ogólnopolskiej Konferencji Instrumentologicznej weźmie 70. referentów. Będą to przedstawiciele środowisk zajmujących się w Polsce instrumentarium muzycznym jako tematem badań naukowych, obiektem publicznego eksponowania i opieki konserwatorskiej, prac renowacyjnych i rekonstrukcyjnych oraz działań artystycznych: muzykolodzy, muzealnicy, konserwatorzy zabytków, lutnicy, stroiciele i budowniczości fortepianów, historycy, kulturoznawcy oraz muzycy.

Sesje naukowe poruszać będą zagadnienia: 1. przechowywania, konserwacji, renowacji, rekonstrukcji i roli w kulturze historycznych instrumentów klawiszowych, 2. związanych z nimi zagadnień wykonawczych, 3. lutnictwa: historii polskiej szkoły lutniczej (instrumenty Grobliczów i Dankwartów), historii kolekcji instrumentów lutniczych Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, konserwacji instrumentów lutniczych oraz materiałoznawstwa, 4. brzmienia historycznych skrzypiec, 5. zbiorów instrumentów w polskich kolekcjach muzealnych z terenu całego kraju, 6. digitalizacji instrumentów muzycznych, 7. terminologii, klasyfikacji i nowych metod badań instrumentologicznych, 8. archeomuzykologii, 9. etnomuzykologii, 10. instrumentów w kontekście pejzażu dźwiękowego i historii kultury, 11. instrumentarium morskiego, 12. instrumentów tradycyjnych, 14. możliwości współczesnego fortepianu względem instrumentów historycznych.

Szczególnym wydarzeniem będzie 5 koncertów, których program ukazywać będzie rzeczywistość brzmieniową minionych epok. Do Pałacu Ostromecko przywiezionych zostanie 5 instrumentów klawiszowych: kopia klawesynu z 1701 r., historyczne fortepiany Broadwooda z 1846 r. i Pleyela z 1842 r., współczesny koncertowy Steinway D-274, odbędzie się także premiera kopii fortepianu Waltera z 1795 r.

Koncerty poprzedzone będą prelekcjami artystów dotyczącymi zagadnień związanych z instrumentami i repertuarem. W poniedziałek 11 września Ewa Mrowca zagra na kopii anonimowego klawesynu włoskiego, wykonanego we Florencji w 1701 r., zbudowanej w pracowni Detmara Hungerberga w Hückeswagen w 2006 r. Oryginał klawesynu, pochodzący z czasów, gdy w pracowni Bartolomeo Cristoforiego powstawały już pierwsze fortepiany, znajduje się w Lipsku, w Museum für Musikinstrumente der Universität Leipzig. W programie koncertu zabrzmiały utwory z XVII wieku: William Byrd, Jan Pietersoon Sweelinck, Johann Jakob Froberger, John Blow, Louis Couperin, Georg Muffat.

We wtorek, 12 września wystąpi Maria Ludwika Gabryś, pianistka specjalizująca się w grze na historycznych fortepianach. Zagra na odrestaurowanym angielskim instrumencie Broadwooda z 1846 r. z kolekcji Andrzeja Włodarczyka. Na identycznym fortepianie Fryderyk Chopin grał podczas swojej ostatniej podróży do Londynu w 1848 r. Podobny instrument posiada w Polsce jedynie Narodowy Instytut Fryderyka Chopina w Domu Urodzenia kompozytora w Żelazowej Woli. Podczas koncertu zabrzmiały muzyka I połowy XIX wieku: Maria Szymanowska, J.(?) Andrychowicz, Fryderyk Chopin i Adolf Gutmann. We wtorek, 12 września wystąpi także japońska pianistka Yuko Kawai. Na historycznym francuskim fortepianie Pleyela z 1842 r. z kolekcji Andrzeja Włodarczyka wykona *Koncert f-moll* Fryderyka Chopina w wersji na fortepian solo. Chopin niezwykle cenił instrumenty Pleyela, w 1831 r. pisał o nich *non plus ultra*.

W środę, 13 września wystąpi Justyna Jażdżyk, która wykona *Koncert włoski* J. S. Bacha na współczesnym Steinwayu D-274, fortepianie uznawanym za jeden z najlepszych na świecie. Wykład towarzyszący koncertowi dotyczyć będzie wykonawstwa muzyki minionych epok na instrumentach współczesnych. Instrument użyty został przez warszawski Pianosalon. We środę, 13 września wystąpi także Skład Niearchaiczny: Marta Matuszyna-Wejchenig (skrzypce, śpiew), Stanisław Bafia (altówka), Przemysław Ficek (dudy, piszczałki) i Rafał Bałaś (kontrabas, śpiew). Zespół grać będzie tradycyjną muzykę Beskidu Żywieckiego opatrzoną nowym spojrzeniem.

*

Organizatorzy I Ogólnopolskiej Konferencji Instrumentologicznej:

Miejskie Centrum Kultury w Bydgoszczy

Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Instytut Muzyki i Tańca

Stowarzyszenie Polskich Strojicieli Fortepianów

Rada Naukowa:

Prof. emeritus dr hab. Benjamin Vogel

Prof. dr hab. Zbigniew J. Przerembski, Kierownik Zakładu Muzykologii Systematycznej w Instytucie Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego

Komitet organizacyjny:

Agata Mierzejewska, Kurator projektu www.instrumenty.edu.pl Instytutu Muzyki i Tańca

Joanna Gul, Instytut Muzykologii Uniwersytetu Wrocławskiego i Pracownia Badań Pejzażu

Dźwiękowego w Instytucie Kulturoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego

Andrzej Gawroński, Kierownik Pracowni Pałacowej w Zespole Pałacowo-Parkowym w Ostromecku

Miejsce Konferencji:

Zespół Pałacowo-Parkowy w Ostromecku ul. Bydgoska 9, 86-070 Dąbrowa Chełmińska Siedziba

Kolekcji Zabytkowych Fortepianów im. Andrzeja Szwalbego